

תאר לך שאתה ואני, ועוד כמה חברים טובים, מהווים את ממשלת ישראל. אנחנו עורכים תרגיל. השם: הזות טילים.

אנחנו נמצאים ביום השני של הפסקת האש. שריהיטחון (זה יכול להיות אתה, אתה רוצה בכך) מביא הוכחות אם בליה שבין ה'ד וה'ט באוגוסט הונו כמה טילי סאם 2 ו'3 כמה קילומטרים מרחה, לתוך התחום שעליו חלה התקפה. עלינו להחליט מה לעשות בנידון - לצעוק, לפעול בשקט, או לשתוק בכלל.

★ ★ ★

ני שואל אותך את השאלה הראשונה: האם אנחנו יכולים להוכיח שהדבר אכן קרה אחרי חצות הלילה, שעת כניסתה של הפסקת האש לתוקפה? בוודאי, אלא מה? אתה עונה, אתה חושב שאפשר להעביר טילים כאלה תוך שעה-שתיים?

בסדר, אני משיב, אבל איך אפשר להוכיח? הרי כל זה קרה בלילה!

אנחנו נגיש את ההוכחות לאמריקאים. אמריקאים לא ירצו לפוצץ את יומת השלום שלהם בגלל עניין זה. הם יבואו אלינו ויאמרו: מניין לנו שהתנועה לא הושלמה בין שש בערב וחצות? איזה הוכחות יש לך שזה קרה אחרי חצות?

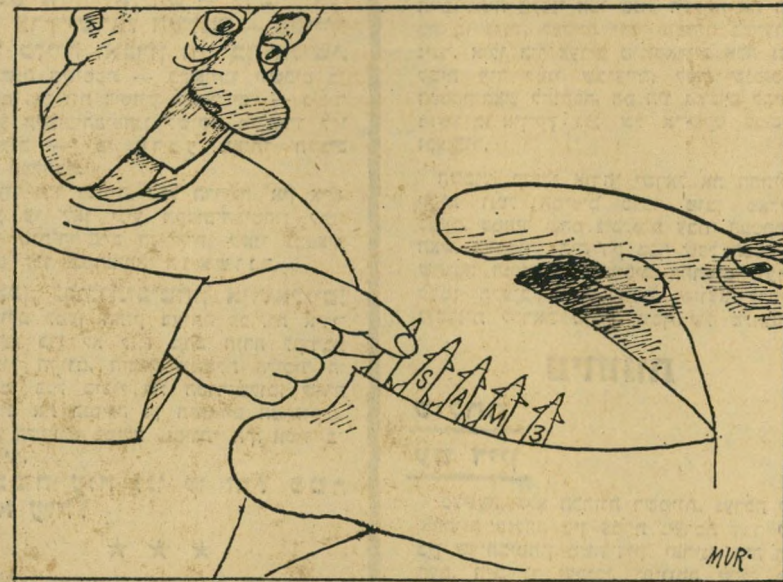
ייתכן שבשלב זה אנחנו מחליטים לגנוז את כל העניין, ולהסתפק בהודעה שאם יונו טילים נוספים, נשלח את חיל-האוויר. כי מה הטעם לפתוח בצעקה, כדי להכריח את האמריקאים לעשות משהו שהם אינם רוצים לעשותו - אם יש בידי האמריקאים תירוצים כל-כך מצויין כמו חוסר-הוכחה?

אנכי, אם אתה מנחל אשאל אותך: מדוע הסכמת להפסקת-אש, המתחילה בחשכת-לילה, ולא לאור היום? אילו התחילה הפסקה בצהרי יום ו', ניתן היה לצלם את

חששות הבטחוניים שלנו להגביר את לחץ עלינו.

והו עוד נימוק אחד לשתוק. ★ ★ ★

ולוי יקום או אחד החבריה, החכם בחבורה, ויאמר: אני מציע לבלוע את הצפרדע. עוד מעט יתחיל המשאומתן אצל יא

(זייד-ויסה צייטונג)

שיניים תותבות

רינג. יש עניינים רבים שלגביהם חלוקות הדעות לא רק בינינו ובין המצרים, אלא גם בין ממשלת ישראל וממשלת ארבי. נצטרך להיאבק על דברים קשים ומסוכנים: גבולות, פליטים, ירושלים, סידורי ביטחון, פירוט-שטחים ועוד ועוד. בכל נקודה כזאת יכול להיות צר משכר המור בינינו ובין

קאי, שממשלת וושינגטון מוזלזת בנו בגלוי ומתייחסת אלינו כאל עושי-צרות ילדותיים.

פגענו באמינות עמדתנו - וזה עוד לפני שהתחיל המשאומתן הריצני על הסדרה שלום, שבו נצטרך להתמקח על הרבה הרבה עניינים חשובים לאין ערוך.

עמדו מולנו כמו הוריו של ילד צועק, עם הבעת-פנים נבוכה, מתנצלים בפני השכנים, ואומרים לנו: "ששש... שששש...". רינו בתוחה גדול לתוך האוויר - ויצרו חור באוויר.

★ ★ ★

פשר היה לסלוח לחוסר-פיקחות זה של הממשלה במיקרה זה, אילו היה זה המיקרה היחיד.

למרבה הצער, מתקבל הרושם כי החלטות רבות של הממשלה מתקבלות בצורה זו, מאז מלחמת ששת-הימים ועד היום, עם וכלי נח"ל.

לא אחזור על ההחלטה הגורלית להפציץ את מצרים בעומק, ההחלטה שעליה אמרה ראש-הממשלה שבשעת קבלתה לא העלה אף שר אחד מכל שרי הליכוד הלאומי, את האפשרות שהיא תכריח את נאצר למסור את הגנת ארצו לידי הצבא הסובייטי.

די להוכיח את ההחלטות האחרונות - לעשות מהומה סביב ניסוח פיסת-נייר חסרת-חשיבות הקרויה "סיוטת יארינג", להתעקש על עריכת השיחות בניקוסיה וברג של שריחוף, להאט את קצב ההיכר רות עם יארינג ועוד.

האם נשקל ברצינות מה תהיה תוצאת כל אחת מן ההחלטות האלה?

האם החיכוך עם האמריקאים על "סיוטת יארינג" האומללה נשא פרי כלשהו - מלבד הצגתנו לעיני האמריקאים והעולם כעדת מתחכמים, שאינם מעוניינים בשלום, המתעקשים על עניינים של מה-בכך?

האם לא היה ברור מראש שהאמריקאים יתעלמו לגמרי מהתחממות זו?

האם היה זה נכון להתעקש על ניקוסיה, כשהמצרים הסבירו שקל להם יותר לערוך את השלב הראשון באו"ם בניו-יורק, שם אין המשאומתן נראה כל-כך יוצא-דופן? האם לא העמדנו את עצמנו על דרגה אחת

צפרדעניים בתחילה

עם המצרים, השבויים עדיין בסכר הרמג'ו גיה של אתמול, שקשה להם להשתחרר בבת אחת ממליצות-התעמולה שלהם בג'רסח, לא יהיה משאומתן ישרי" - גם כשהם כבר הסכימו, למעשה, למשאומתן כזה?

האם איננו מוכוזים את כל ה"תחמושת הדלה שיש לנו בקרבות בעלי השיבות מועטה - ובבוא היום ניכנס לקרב המכריע ללא תחמושת יעילה?

★ ★ ★

מדוע מתנהגת הממשלה, שיש בה בכל זאת כמה אנשים אינטליגנטיים, בצורה זו?

יש לי רק הסבר אחד: היא לא השלימה רוצצים בקרבה רצונות שונים וסותרים.

יש כאן מצב בין הלב והשכל, בין הרגש וההגיון.

השכל וההגיון חייבו לקבל את היוזמה. הלב והרגש לא קיבלו עדיין, כי לא ויחור עדיין סופית על סיפוח שטחים. וכך מחבל הלב במלאכת השיכל, והרגש בפעולת ההגיון.

ואפשר רק לקות שמצב זה ייגמר ב"מהרה, ושגם הלב הממשלתי יותר - כמו השכל הממשלתי - על חלומות הסיפוח, וכי הממשלה תתמסר או בלב ובנפש ל"השגת הסדר-השלום שהוא אפשרי.

עד אז עוד נצטרך לבלוע כמה וכמה צפרדעים.

ושינגטון. נעמוד בכל פעם בפני לחץ כבד ביותר, מבלי שיהיה לאל רינו להפעיל לחץ נגדי.

"יתכן שבמועד מסוים נצטרך לצעוק ש"עניין מסוים מסכן את ביטחון המדינה.

"האם כדאי לבזבז קריאה כזאת על עניין שהוא - עם כל חומרתו - בעל חשיבות מוגבלת.

"האם לא נהיה כמו אותו נער שצעק פעמים רבות, זאב! זאב!

- וכאשר בא הזאב באמת, והי נער צעק בכל כוחו, איש לא האמין לו ואיש לא בא להצילו?"

★ ★ ★

עד כאן התיאור הדמיוני של ישיבה דמיונית של ממשלה דמיונית.

לפי חוקי ישראל, אסור לפרסם מה אירע בישיבת הממשלה.

אבל מותר לפרסם מה לא אירע בה.

ובכן: לא אירע בה דיון שקול, ענייני וקריאות, כניל.

כי ממשלת-ישראל פשוט אינה בנוייה לדיון פסוג זה.

היא פועלת בהתקפות. התקפה של התרגשות של פעלתנות. נעשה ונשמע. ואוי לאווניים שכך שומעות.

כך גם הפעם. ללא מחשבה-תחילה, ללא שיקול התוצאות הצפויות, פתחו בצעקה הגדולה, יצרנו היסטריה כללית, עוררנו התרגשות עולמית - והתוצאה: לא כלום.

האמריקאים ושאר הידידים

"בקיצור: אם מוכנים להפיק מסקנה - כדאי להרביץ. אם אין לנו מוכנים להפיק מסקנות - כדאי לבלוע את הצפרדע."

★ ★ ★

תכן שאז אתה מבקש את רשות

הדיבור ואומר:

"אל תשכח שאנחנו רוצים לקבל מן האמריקאים פאנטומים, ודברים אחרים. הם הבטיחו לנו לשמור על מאונ-הכריות, והנה הופר מאונ-הכוחות.

"לכן כדאי לנו לפתוח בצעקה גדולה. זה יכריח את האמריקאים לתת לנו משהו יעני, על החשבון."

על כך הייתי עונה: "ידידי היקר, בכך תשיג בדיוק את ההיפך.

הזות הטילים הסובייטים לעבר התעלה מגבירה את סכנת העימות הישראלי-סובייטי.

טי. מנוי וגמור עם האמריקאים למנוע עימות זה בכל מחיר, מפני שהם חוששים להיגרף לתוכו.

"הופעת הטילים הראשונים במצרים הביא את האמריקאים לפירסום חוכמת רוג'רס המקורית, ולהגברת מאמציהם למען שלום כפוי.

"הזות הטילים לעבר התעלה תגביר את הלחץ האמריקאי על ישראל, למען החשת הצעדים ל"השגת הסדר. כי המצב נעשה מסוכן יותר.

"כשהם רוצים ללחוץ עלינו, הרי לא יתנו לנו פאנטומים. להיפך - הם ישתמשו ב"

הנוף דקה אחת לפני כן, ולהוכיח בקלות כל שינוי שבא לאחר מכן.)

★ ★ ★

ניח שיישיבת הממשלה שלנו מגיעה למסקנה שעלינו להתעלם מנקודה זו של איהאפשרות לספק הוכחה.

או אני קם, ונושא את הגאום הבא: "חברים יקרים, בואו נחשוב רגע-קט בשקט. בני התרגשות.

למרות חומרת העניין. מה אנחנו רוצים, בעצם?

"לפני שנחשוב על המהלך הראשון, נחשוב-ט על המהלך השני.

"עלינו לקבוע: או שאנחנו רוצים ציב לפוצץ את הפסקת-האש ואת שליחות-יארינג, או לא.

אם אנחנו רוצים לפוצץ - נתחייב מייד בצעקה גדולה על הפרת הפסקת-האש.

נדרוש מן האמריקאים להביא תוך 48 שעות להוות הטילים חזרה.

"האמריקאים יודיעו לנו שאינם מוכנים או מסוגלים לעשות זאת.

"אז נשלח את הפאנטומים! זבנו וגמרנו. סוף הפסקת-האש. וסוף יוזמת-רוג'רס.

"מובן שאז יהיה לנו עימות עם הצבא הסובייטי, האמריקאים לא יספקו לנו נשק וכסף, ונחיל יחזור לממשלה.

אם איננו מוכנים לכך, אין טעם שנפתח בצעקה.

"אין דבר יותר מסוכן מאשר לצעוק כי הופרה הפסקת-האש